

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1954

V Praze dne 26. května 1954

Číslo 107

OBSAH: 110. Zlepšení práce součásti veřejné bezpečnosti v agendách občanských průkazů, hlášení obyvatelstva a výdeje propustek do hraničních pásem.

110

254/00

**Zlepšení práce součásti veřejné bezpečnosti
v agendách občanských průkazů, hlášení
obyvatelstva a výdeje propustek
do hraničních pásem**

V důsledku reorganisace součásti veřejné bezpečnosti byla dnem 1. 11. 1953 schválena nová organisační odborů a oddělení hlavní správy VB a správ VB při KS-MV na základě usnesení kolegia MV ze dne 15. 10. 1953.

Účelem reorganisace bylo odstranit nedostatky v práci bývalých odborů, v nichž byly soustředěny různorodé agenda, které nemohly proto správně řídit práci podřízených součástí.

Novou organizační byl bývalý III. odbor při HS-VB rozdělen na 3 samostatné celky a tím byly vytvořeny podmínky k operativnímu a plánovitému řízení práce.

Zlepšeno dle TRMVc 17/56.
Příslušníci odborů a oddělení průkazů v krajských a městských správách a okresních a městských odděleních VB jsou až dosud nedostatečně seznámeni se svými povinnostmi, příslušnými zákony, instrukcemi a rozkazy, týkajícími se agenda průkazů, nespolupracují s operativními pracovníky a v důsledku toho nejsou zločinecké živly dostatečně postihovány.

Kontrolou bylo zjištěno, že řídící orgány správ VB na KS-MV nevěnují náležitou pozornost práci podřízených součástí s ohledem na danou situaci kraje, neověřují si výsledky práce podřízených útváru kontrolami v terénu a neposkytují jim dostatečnou pomoc k zlepšení jejich práce.

Taktéž náčelníci oddělení VB na OO-MV nevěnují dostatečnou pozornost provádění kontroly práce příslušníků v agendě průkazů, při vydávání průkazů občanům nezkoumají doklady občanů potřebné k vydání průkazů, občanské průkazy nepodepisují, takže tato odpovědná práce je přenechána administrativnímu výkonu. Zločinci a třídní nepřátelé mohou snadněji získat občanský průkaz k provádění trestné činnosti.

Casto dochází k neslušnému a hrubému jednání s občany, kteří jsou buď mechanicky trestáni nebo je jim vyhrožováno přísnými tresty a tím je vzbuzována nelibost obyvatelstva vůči příslušníkům VB a je opomíjen výchovný účel.

Rozbor stavu práce v agendě průkazů není vůbec prováděn, vydané tiskopisy občanských průkazů nejsou správně zúčtovány a jejich vydávání není dostačeně kontrolováno. Takový způsob práce umožňuje kterémukoliv z příslušníků, zařazených v agendě průkazů, zneužívat tiskopisy průkazů.

V mnoha okresních a městských odděleních VB nejsou vytvořeny pro práci příslušníků v agendě průkazů potřebné podmínky. Místnosti jsou malé a nejsou zvláště místnosti, kde by si občané mohli podle názorných pomůcek správně vyplňených tiskopisů potřebných pro vydání občanského průkazu vyplňovat žádosti.

Až dosud ve městech a na venkově není režim průkazů vůbec prováděn a občan, který obdrží občanský průkaz, může po několik let bydleti, aniž by se přihlásil k pobytu, při změně pobytu se neodhlašuje ani nepřihlašuje, často chybí v průkazech příslušná potvrzení o zaměstnání, nejsou zapsány děti atd.

Právě tak příslušníci v agendě průkazů ani okrskoví zmocnenci neprovádějí kontrolu podle domovních knih, neodstraňují tyto nedostatky a neberou písí, potřebných pro vydání občanského průkazu,

Práce ohlašovaný má nedostatky v tom, že zasílání přihlašovacích lístků národními výbory je prováděno opožděně, někdy se zpožděním 3 až 4 měsíců a tím ztrácí jejich práce účinnost a tyto údaje nemohou být patřičně využity v práci operativních odborů Stb a VB.

Výdej propustek do hraničního pásma se provádí bez patřičné prověrky a velmi často se zbýtečnými průtahy, což vyvolává nespokojenost se strany zadatelů a někdy také brzdí jejich včasné odjezd k plnění uložených jim úkolů.

* *neodstraňují tyto nedostatky a neberou k zodpovědnosti výmíky porušující režim práce ze* *

oprava podle rozhv. 13/54.

Za účelem odstranění shora uvedených nedostatků a zajištění správného výkonu služby v nově zřízených odborech a odděleních průkazů

nařizují:

- 1) V roce 1954 od základu zlepšit práci v agendě průkazů na území celé republiky a zavést takový režim průkazů, aby bylo znemožněno komukoliv bydlet bez průkazu nebo porušovat předpisy platné v agendě průkazů.
- 2) Na práci v agendě průkazů vybrat zvláště prověrené osoby, ničím nezkomplikované, čestné a odborně vyspělé. Příslušníci, kteří budou vyhotovovat doklady a vystavovat průkazy, musí mít úhledný a čitelný rukopis a průkazy musí vystavovat bez jediné chyby.
- 3) Náčelníci okresních a městských odborů a oddělení jsou povinni dbát toho, aby tiskopisy byly uloženy v jejich tresorech a na krajských a městských správách je zvláště zařízených místnostech, osobně prověrovat doklady občanů potřebné k vydání občanských průkazů, určovat, jaký druh průkazu má být občanu vydán a jaká lhůta pro platnost dokumentu má být stanovena, podle počtu prověrených dokladů vydávat také čisté tiskopisy příslušníkům, kteří je vyhotovují. Průkaz musí podepisovat jedině náčelník oddělení nebo jeho zástupce.
- 4) Práce oddělení průkazů musí být měsíčně kontrolována komisi, v jejímž čele bude náčelník městského nebo okresního oddělení nebo jeho zástupce, náčelník oddělení průkazů a hospodář okresního oddělení VB, kteří musí zkontrolovat stav čistých tiskopisů, jejich zúčtovatelnost, počet zkažených tiskopisů, vybranou částku peněz za tiskopisy a o tomto sepsati protokol.
- 5) Při přijímání dokladů potřebných pro výdej občanských průkazů jsou příslušníci v agendě průkazů povinni zjišťovat tréstané osoby, zapisovat je do zvláštního protokolu podle instrukce a téhož dne předávat tyto údaje operativním pracovníkům k dalšímu operativnímu použití.
- 6) Pracovníci v agendě průkazů musí být v každodenním spojení a spolupracovat s národními výbory (matričními odděleními) a vychovávat příslušníky v agendě průkazů k zdvořilosti a slušnému jednání s pracujícími.
- 7) Náčelníci správ VB na KS-MV jsou povinni zejména každodenní kontrolu práce v agendě prů-
- 8) Náčelníci součástí, jejich zástupci, pracovníci v agendě průkazů a okrskoví zmocnění budou osobně a každodenně provádět prověrku průkazů podle domovních knih v ubytovnách, hotelích, radit, držitelům průkazů, odstraňovat zjištěné nedostatky a úmyslné porušovatele režimu průkazů, jakož i osoby, které zodpovídají za přihlášení k pobytu, brát k odpovědnosti podle trestního zákona správního.
- 9) Zajistit dokonalou práci krajských evidencí obyvatelstva a okresních evidencí obyvatelstva tak, aby přihlašovací lístky byly denně zakládány do kartoték písně chronologicky a abecedně a vést příslušníky krajských ohlašoven k písnemu dodržování konspirace v práci při poskytování informací o pobytu, které je nutno dávat bez zbytečných průtahů.
- 10) Zavést v krajských evidencích obyvatelstva způsob zakládání karet s jezdci, vyplňených na osobu vyhlášené operativně pátracím odborem ve Věstníku pátrání VB.
- 11) Zlepšit a odbyrokratisovat vydávání propustek do hraničního pásma. Žadatele o vydání propustek do hraničního pásma písně prověrovat v evidencích Stb i VB s výjimkou osob, které služební průkaz opravňuje ke vstupu do hraničního pásma. Lhůtu k vydání propustky v těch případech, kdy je třeba provádět prověrku, stanovím na 5 dnů. Náčelníci jsou povinni kontrolovat dodržování této lhůty a činit potřebná opatření k tomu, aby lhůta mohla být dodržena.
- 12) Dnem vydání rozkazu zavádí se nový vzor měsíčních a čtvrtletních výkazů v agendě průkazů. K statistickým přehledům je třeba přikládat podrobnou zprávu, v níž budou uvedená opatření, kladné a záporné výsledky v práci, uvedení špatně a dobře pracující příslušníci v agendě průkazů, situace v režimu průkazů a celková opatření směřující k zlepšení práce.
- 13) S tímto rozkazem a novou instrukcí budou důkladně obeznámeni všichni operativní pracovníci, příslušníci v agendě průkazů a rovněž okrskoví zmocnění VB. Obsah rozkazu a instrukce bude zařazen k proškolení.

Ministr vnitra

RUDOLF BARÁK v. r.

Obdrží všechny součásti VB až po okresní oddělení: